

Forfatter: Brandes, Edvard

Titel: Udrag fra Holberg og hans Scene

Citation: Brandes, Edvard: "Holberg og hans Scene", i Brandes, Edvard: *Holberg og hans Scene*, Gyldendal, 1898, s. 119. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-brandesed_03-shoot-idm140324074772304.pdf
(tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Holberg og hans Scene

Og hvad vilde det nytte ham, om han paaberaabte sig det gode Formaal! Philemon, hans Repræsentant, siger i Begyndelsen af Stykket de smukke Ord: »I véd, at jeg er forhadet af alle Folk, alene fordi jeg kalder enhver Ting med sit rette Navn, fordi min Mund svarer til mit Hjærte, fordi jeg ikke kan sige, at jeg ærer den, som jeg 120 hemmelig foragter«. Det: *at kalde enhver Ting med sit rette Navn*, betegner en Literaturbevægelse, som til ingen Tid var velset af Magthaverne, og mod hvilken nu det kgl. Teaters Publikum, opdraget med Duftvaudeviller og Operaer, værges som imod en ødelæggende Farsot. Repertoiret konstrueres henimod det Barnlige og Fantastiske, og Smagen forlanger dette. Et Bevis foreligger i de gentagne Opførelser af *Scapins Skalkestykker* og *Aprilsnarrene* for udsolgt Hus. Det er to gamle udspillede Stykker, som begge i ældre Tid opførtes for tomme Bænke. Og nu trækker de Folk til Teatret, som maaske ingensinde før. Af hele Molières Produktion staar saaledes fast paa det danske Nationalteaters Repertoire kun *Scapin*, der i ingen Henseende kan maale sig med *Tartufe*, *Fruentimmerskolen*, *Menneskehaderen*, *Don Juan*, *Amfitryon* og hvilke man iøvrigt vil nævne af Molières berømte Skuespil. Allerede Molières Samtid ringeagtede *Scapins Skalkestykker*, fordi det, blottet for poetisk Værd, var løst komponeret over ikke helt originale, omend vittige Indfald. Og uden at fornærme *Aprilsnarrene* tør man maaske sige, at det ikke er den menneskelige Aands fineste Blomst. Dog Stykket egner sig for konfirmerede og ukonfirmerede Børn, og det er Hovedsagen. Kun turde Tidspunktet nu være kommet, hvor Teatret ophæver den ved den barnløse Heibergs Gnavenhed trufne Bestemmelse om Børns Indladelse. Hvorfor skal Børn 121under ti Aar udespærres, naar dog Repertoiret — ved Operaer, Udstyrsstykker, Balletter, Vaudeviller og Farcer — afgiver en saa fortrinlig Underholdning for de Smaa? Det er jo Barbari. Nu stryges endogsaa de uartige Ord af Holberg, og Pigeinstitutterne kan da trygt sende deres Elever i Teatret. En Scene, hvor intet nævnes med sit rette Navn, turde stik imod Holbergs Ønske blive den danske Skueplads.